

Printshop Design Een overzicht

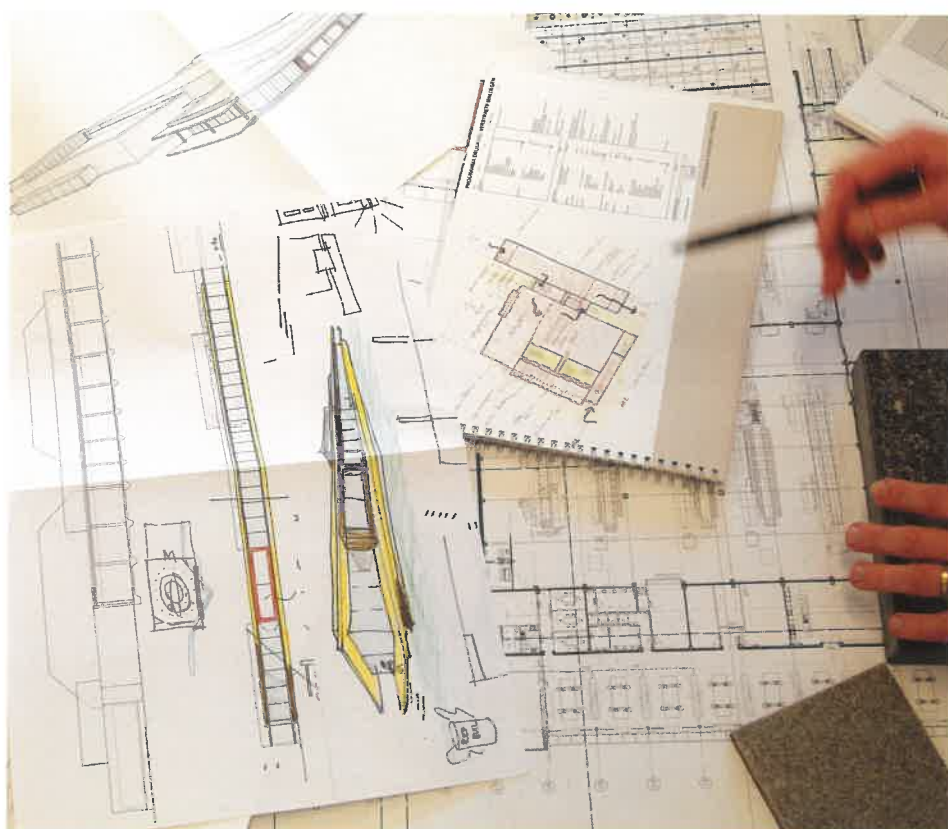
Mensen met een visie

Geert Verstraete uit Maldegem en Jerome Dhondt uit Nazareth hadden de mogelijkheid, de middelen en de bereidheid om hun onderneming van A tot Z te herdenken. Hun respectievelijke benaderingen fungeren vandaag als schoolvoorbeelden. Voordien waren er in ons land nauwelijks drukkerijen vrijwillig tot zo'n niveau van reflectie gekomen. Want het ging hier niet eenvoudig om de constructie en de uitrusting van nieuwe lokalen. Deze drukkers hebben werkelijk alles herdacht en alles geïntegreerd. Ze hebben de meest productieve, vernieuwende en menselijke oplossingen gezocht, met het meeste respect voor de wettelijke verplichtingen en het milieu én met oog voor de rendabiliteit en het esthetische. Een gok van mensen met een visie. Een geslaagde gok.

Verstraete en Dhondt hebben allebei een beroep gedaan op het architectenbureau Storme-Van Ranst uit Antwerpen. Dit laatste omringde zich op zijn beurt met de beste specialisten met het oog op de samenstelling van competente teams.

Het bureau Storme-Van Ranst – dat zowat 35 medewerkers telt – is sinds 1972 actief in de industriële architectuur en het ontwerp van collectieve voorzieningen. De lijst met zijn realisaties – laboratoria, onderzoekscentra, banken, hotels, kantoren en industriële gebouwen – is lang. Sommige daarvan zijn erg spectaculair – zoals de renovatie van het Flagey-gebouw in Brussel en het casino kursaal in Oostende – en hebben het bureau terecht de nodige verdienste gebracht. Recent heeft het bureau zich gewijd aan de bouw – „from scratch” – van de twee drukkerijen. Plantinfo had een gesprek met de architect die deze projecten uitdacht en in goede banen leidde: Jean-Pierre Van Liefveringe.

De vakmensen

Ronny Raes en Benny De Ridder zijn twee van Plantin's specialisten op het vlak van „printshop design”. De eerste coördineert de technische dienstverlening voor de machines van het formaat 102; de installatie van deze persen maakt deel uit van zijn talrijke opdrachten. De tweede is thuis in de wereld van de servicecontracten; het verhuizen van drukkerijen behoort tot zijn (bijna) dagelijkse activiteiten. Beiden zijn ervaren rotten: Ronny en Benny zitten al in het vak sinds het begin van de jaren '80. Ze hebben al tientallen inrichtingen van werkplaatsen meegemaakt.

Hoe gaat u daarbij te werk?

Ronny Raes. Wij gaan eenvoudig eens een kijkje nemen. De meeste installaties van machines vinden plaats in bestaande lokalen. De voorbeelden van Drukkerij Verstraete of St-Luc vormen uitzonderingen. Indien de klant twijfels heeft over de technische omgevingsomstandigheden – ik denk aan plaatsgebrek, aan verlichting of ventilatie – dan doet hij een beroep op onze diensten. Wij beschikken over een technische bibliotheek met alle praktische aspecten van een installatie en alle machinereferenties. Het uiteindelijke plan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de klant en vervolgens bij het installatiedossier gevoegd.

Hoe gedetailleerd verlopen uw activiteiten?

Benny De Ridder. Dat kan erg ver gaan. De betonnen sokkel die de machine moet dragen, is belangrijk, net zoals de airconditioning. Ook de verlichting moet voldoen aan strikte voorschriften; het beheer van de kleurweergave hangt ervan af. Drukpersen zijn nauwkeurige machines, een pak nauwkeuriger dan de meeste industriële apparaten.

Ronny Raes. We bezitten een jarenlange ervaring inzake workflowproblemen; de basis voor de uitoefening van dit beroep wordt gevormd door logische stappen. Het is bijvoorbeeld belangrijk om te weten of de klant een afwerkingsafdeling bezit, zodat men kan nagaan of de circulatie van de goederen – het traject van de paletten – voldoet aan de beste exploitatievoorwaarden. Drukkers wagen zich slechts één of twee keer in de loop van hun carrière aan een ingrijpende verandering van hun workflow en een algemene drukkerij-inrichting. Wij zijn er voortdurend mee bezig. Dat is het verschil...

Benny De Ridder. Wij houden ook rekening met eventuele uitbreidingsbehoeften. De grote drukkerijen zweren vaak bij een duidelijke toekomstvisie; zij kiezen een bepaalde niche en denken na over hun verdere ontwikkeling. Minder grootschalige ondernemingen gaan over het algemeen impulsiever te werk. Maar ze hebben allemaal hun ideeën. Essentieel voor ons is over al die dingen te praten, te weten wat onze klanten willen, uit te vissen hoe ze willen werken. Onze job bestaat erin hen zo goed mogelijk te adviseren.

Maakt u soms situaties mee die echt niet kunnen?

Ronny Raes. Natuurlijk. Een te nauwe toegang, te lage plafonds, te weinig vrije ruimte. Wij vestigen de aandacht op dat soort toestanden. Een eventuele verhuizing van machines, uitbreidingswerken of aanpassingen aan lokalen zijn echter beslissingen die de klant toebehoren, waarin wij ze zo goed mogelijk met raad bijstaan.

Benny De Ridder. Onze troef is dat we ervaring hebben met dit soort problemen. Wij kennen de moeilijkheden waarmee diverse uitvoerders worden geconfronteerd bij de bouw van een drukkerij; wij weten met welke

elementen men allemaal moet rekening houden. Een dergelijke verregaande kennis kan alleen worden voorgelegd door de grote adviesbureaus en kan bijgevolg alleen worden benut door de grote ondernemingen. KMO's hebben daar meestal niet de middelen toe.

Op welke instrumenten kunt u een beroep doen?

Ronny Raes. Wij beschikken over de installatie-handboeken die Heidelberg uitgeeft voor al zijn apparatuur. Daarin vinden we alles wat er te weten valt over onze machines: meetgegevens van persen en randapparatuur, servicezones, eigenschappen van de funderingen, gewicht, elektriciteitsaansluitingen, positionering van de voorzieningen, alsook technische plannen van alle configuraties. Wij maken gebruik van computergestuurde conceptprogramma's waarvoor we een diepgaande opleiding krijgen die regelmatig wordt geactualiseerd. Zelf bezit ik ook een diploma van technisch tekenaar. Da's erg nuttig.

Welke raad zou u geven aan een drukker die een nieuwe pers wilt installeren?

Benny De Ridder. Dat hij ons moet bellen om erover te praten. Wij zijn er immers om de klanten te helpen.

Jean-Pierre Van Liefferinge

De weg van de architect

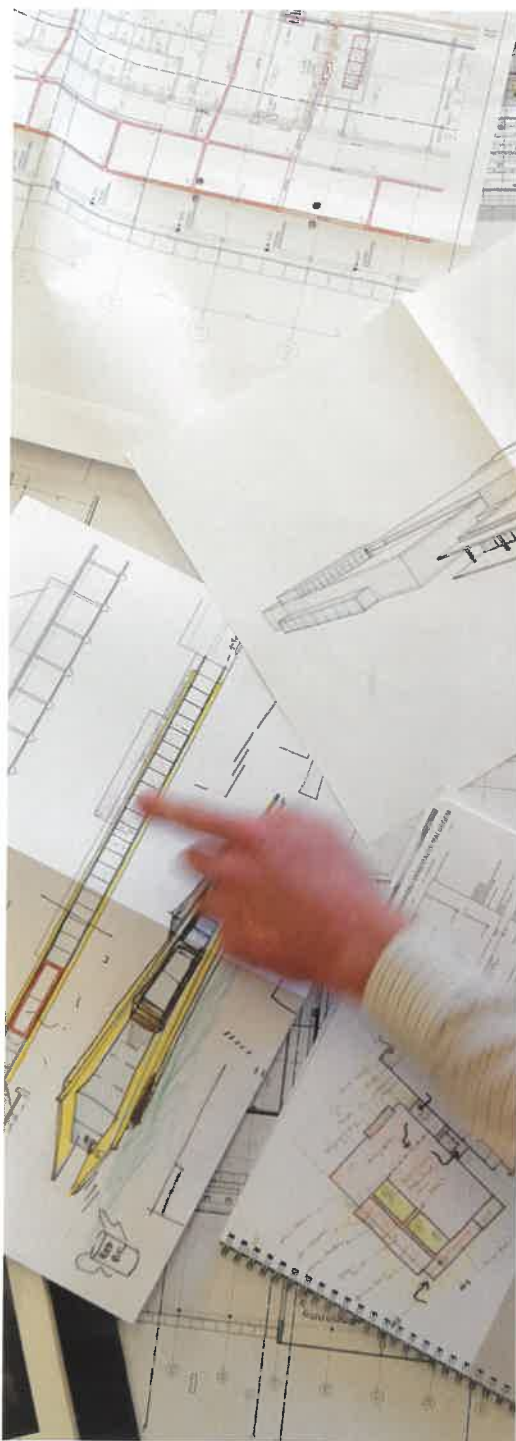

In welke omstandigheden bent u ertoe gekomen om op deze beide projecten te werken?

Het ene bracht het andere met zich mee. De bedrijfsleider van St-Luc, Jerome Dhondt, heeft aan Geert Verstraete gesuggereerd om ons te contacteren. Allebei zochten ze een globale oplossing en wilden ze een nauwe samenwerking tot in de kleinste details. Dat heeft voor de nodige toenadering gezorgd. Wij waren van bij de aanvang bij de projecten betrokken wat belangrijk is, indien men een totaalconcept wil uitwerken.

Is werken in teamverband belangrijk bij dit soort werven?

Ja, cruciaal zelfs. Ik zie trouwens niet in hoe men anders dergelijke complexe en belangrijke projecten zou kunnen beheren. De teams moeten noodzakelijkerwijze multidisciplinair zijn, want men moet rekening houden met oneindig veel aspecten. Het zijn geen werven waar men genoeg kan nemen met een betonnen vloer en prefabwanden.

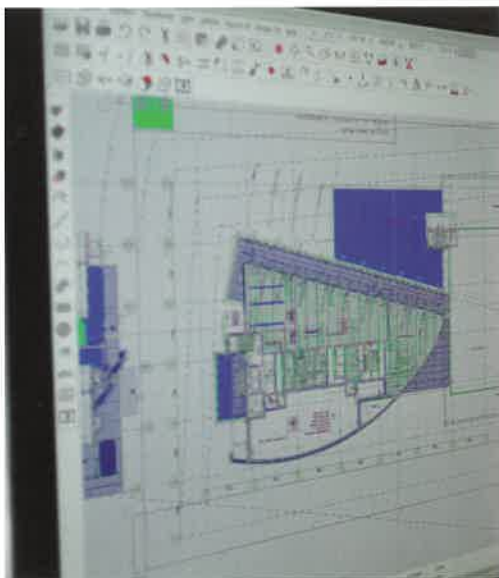

Welke aspecten dan?

Vooreerst zijn er allerlei belangrijke technische eisen, met inbegrip van onder meer de stabiliteit van de draagvloer. Verder in volgorde: de ergonomie, de akoestiek, het milieu, de toegangen, de uitbreidingsmogelijkheden. Het karakter ook. Wij zijn architecten, maar we omringen ons met ingenieurs en specialisten naargelang de aard van de opdracht. Die situatie verschilt telkens weer: vergeet niet dat wij ook kantoren, ziekenhuizen, hotels, laboratoria, en dergelijke meer bouwen.

Hoe bent u hier te werk gegaan?

Men vroeg ons in dit geval tweemaal om een drukkerij te bouwen. Maar hoe ziet deze sector eruit? Wat zijn de ideale voorwaarden om dit vak uit te voeren? Hoe belangrijk zijn de voorbereidings- en productiecycli? Wat is de processflow? Welke grondstoffen, welke machines, welke informatie, hoeveel medewerkers worden er gezamenlijk ingezet en waar precies in elke fase van het proces? In dit stadium laten we de drukkers praten. We proberen een inzicht te krijgen in hun behoeften. Want laten we ook niet vergeten dat dergelijke projecten vereisen dat we ook een inschatting maken van de realisatie-termijn en de bijbehorende budgetten.

Komt het dan niet uitsluitend neer op het verwerven van een inzicht in het hele productieproces?

Natuurlijk niet. Er spelen ook andere overwegingen, zoals de airconditioning, het beheer van de luchtvochtigheid, het verwijderen van stof, het verwerken van afval. Bij Drukkerij Verstraete bijvoorbeeld vormen de airconditioning en de luchtvochtigheid elementen van kapitaal belang en nemen de bewuste installaties de helft van het budget in. Er werd ons ook gevraagd om na te denken over zaken als onthaal, administratie, eetzaal, computerzalen, beveiliging, onderhoud, conciërgewoning, meubilair, eventuele uitbreidingsmogelijkheden, enz. Industrierreinen zijn duur; je moet ze optimaal aanwenden. Het voorbereidende denkproces is de helft van het werk.

Wordt er in die ontwerpen ook rekening gehouden met de verplaatsingen van de medewerkers?

Dat spreekt voor zich. Een model uitwerken volstaat niet. Je moet ook het interne verkeer gaan organiseren, nagaan hoe mensen en voorwerpen zich verplaatsen in de praktijk. Bijvoorbeeld, waarlangs en hoe komen de mensen het best het bedrijf binnen? Hetzelfde voor de grondstoffen en de leveringen. Hoe verlopen de sleuteltrajecten? Hoe groot zijn de machines? Welke trajecten moeten er rondom die machines worden voorzien? Samen met onze klanten hebben wij een complete inventaris opgemaakt van hun apparatuur en hebben we alles opgemeten. Op basis van foto's konden we heel precies bepalen op welke manier er met al die apparatuur werd gewerkt.

Jean-Pierre Van Liefveringhe. Het bouwproject van Drukkerij Verstraete en St-Luc is een schoolvoorbeeld. Het is heel uitdagend voor een architectenbureau en een absolute meerwaarde voor het bedrijf om het integrale ontwerp van een productievestiging in handen te kunnen nemen, van de industriële aspecten over het onthaal en de administratieve gedeelten tot de creatie van het meubilair toe.

Vormt de smaak ook een factor in de plannen?

Zeker, de smaak van de klant alsook de ervaring en visie van de architect. Geert Verstraete heeft een voorliefde voor dakspanten van laminaathout en tuinen. Jerome Dhondt heeft een voorliefde voor een welbepaalde natuursteen, houdt van open ruimtes en transparantie. Een belangrijke toegevoegde waarde van de architect bestaat uit de integratie van de menselijke dimensie. Rekening houdend met het daglicht, het landschap, het ritme van de seizoenen. Deze hoog technologische werkruimten moeten natuurlijk functioneel en praktisch zijn, maar ook aangenaam om in te werken, sfeervol en stijlvol. Een drukkerij is geen doos. Het werkkader draagt bij tot de productiviteit. Een medewerker die kan werken en evolueren in een aangename omgeving is gelukkiger en positiever ingesteld.

En de eisen op het vlak van milieu en beveiliging?

Die eisen zijn heel divers. De installaties moeten o.a. beantwoorden aan normen die zijn bepaald door de brandweer en des te meer door verzekeringsmaatschappijen. In de drukkerijen die door ons werden gebouwd, wordt een totaal brand-beveiligingsconcept opgesteld in nauwe samenwerking met de lokale brandweer en de verzekeringsmaatschappijen die door de bouwheer worden aangebracht. Zo wordt bijvoorbeeld bij Drukkerij Verstraete alle grondstoffen en afgewerkte producten opgeslagen in eenzelfde brandvrij compartiment. De problemen inzake behandeling en beveiliging zijn immers identiek. Maar er zijn ook verschillen: polypropyleen reageert anders dan papier.

Voor de beide projecten die in dit hoofdstuk worden voorgesteld, heeft de architect rekening gehouden met de nodige uitbreidingsbehoeften. Concreet zal de toevoeging van extra bebouwde oppervlakte op evenwichtige wijze worden geïntegreerd in het basisproject, zowel op architecturaal als op technisch vlak. Zo kan bij St-Luc de oppervlakte van de installaties worden verdubbeld.

Drukkerij Verstraete

Tot in het kleinste detail

Het is moeilijk om een dergelijke plek in woorden te vatten. Alles ademt evenwicht en harmonie uit.

Tot de administratieve ruimten en de receptie van de goederen toe. Overal is er licht. Het is een voorbeeldsite.

Twee binnentuinen, waar de werknemers even in het zonnetje kunnen verpozen. Of tenminste (het blijft België!) de seizoenen zien voorbijtrekken.

Veel ruimte. Een indrukwekkend aantal machines: 38 drukgroepen op formaat 102, een Speedmaster die niets anders doet dan lakwerk. Een modelafdeling voor de afwerking, met talloze snijconfiguraties. Overal, onzichtbaar maar aanwezig, spijstechnologie: informatica, regelsystemen, beveiliging, temperatuur, relatieve vochtigheid.

Drukkerij Verstraete, in Maldegem, is in meer dan één opzicht één van de mooiste drukkerijen van België. Eerst omwille van de gekozen niche: Drukkerij Verstraete is de wereldwijde marktleider op het gebied van het drukken van etiketten op polypropyleen, een (erg zeldzame) specialiteit. En verder omwille van de nieuwe, schitterende vestiging, die erg intelligent en met veel gevoel is ingericht.

We hebben u reeds uitgebreid verteld (Plantinfo 44 – oktober 2000) over deze hooggespecialiseerde onderneming, met name hoe haar activiteiten nopen tot een extreme controle van de productieparameters. De synthetische aard van het te bedrukken medium, de absolute eisen van neutraliteit die worden opgelegd door deze producten die bedoeld zijn voor het verpakken van voedingswaren, hun gevoeligheid voor statische elektriciteit, de normen inzake temperatuur, colorimetrische stabiliteit en droging die gepaard gaan met het bedrukken van dit moeilijke materiaal, enz. Dat alles heeft van Drukkerij Verstraete een ware referentie gemaakt. Dit familiebedrijf met landelijke wortels heeft een foutloos parcours afgelegd. Geert Verstraete, nu afgevaardigd bestuurder, besliste 25 jaar geleden om zich te specialiseren. „Wij zijn snel omgeschakeld naar etiketten; eerst papieretiketten voor plastic- en glasflessen. In 1987 is alles pas écht veranderd. We hebben toen gekozen voor een niche, die nog niet gekend was in het offsetprocédé, met name etiketten in polypropyleen die worden „gelast” op verpakkingen. De persen waren nog niet klaar voor dit soort werk. Zo waren onder meer de laksystemen niet aangepast aan

dit medium. We hebben jarenlang naar oplossingen gezocht samen met onze leverancier. We hebben geëxperimenteerd met speciale inkt, bepaalde additieven geselecteerd, gewerkt op de kwaliteit van het water en de droogtijden, en steeds meer ervaring opgedaan. Onze drukkerij heeft altijd speciale toepassingen vooropgesteld om zich te kunnen onderscheiden. Vandaag drukt Verstraete voor de hele wereld, 24 uur per dag. En ons werknemersbestand is meer dan verdubbeld in vier jaar tijd.”

Onze drukkerij – en ik bedoel het gebouw – moet de uitdrukking vormen van onze persoonlijkheid als bedrijf. De klant moet er de waarden van aflezen die wij vooropstellen: duidelijkheid, harmonie, netheid, openheid, efficiëntie, enz.

Een drukkerij moet worden verwarmd en bevochtigd. De thermische inertie binnen een gebouw dat dit soort activiteiten herbergt, is dus van groot belang; maar thermische inertie houdt ook risico's in op overvloedige condensatie. Bij Verstraete zorgen de installaties voor evenveel luchtvochtigheid als een zwembad. Maar alles is er uiteraard onder controle.

Gezien bij Drukkerij Verstraete. Heidelberg CutStar

De Heidelberg Speedmaster's SM 102, CD 102 en CD 74 kunnen worden uitgerust met een voorziening die de productiviteit van een rotatiepers koppelt aan de flexibiliteit en kwaliteit van een vellenpers. Deze module, CutStar genaamd wordt voor de inleg geïnstalleerd en wikkelt rollen af die ze vervolgens op maat snijdt. De gesneden vellen zorgen voor een zeer stabiele en continue vellentoevoer naar de pers. De besparing in kostprijs van de drukdrager kan worden geschat tussen de 6 en 20%. Een ander groot voordeel: met de CutStar van Heidelberg kunnen alle formaten gesneden worden en dit met een optimale regelmatigheid en betrouwbaarheid, zodat u minder afval heeft.

Bij een jobwissel kan de CutStar via een druk op de knop van de pers worden losgekoppeld. Het snijsysteem verplaatst zich lateraal en de inleg wordt opnieuw toegankelijk voor paletten. Het gewicht van de te bedrukken drager kan variëren van 30 tot 300 gr/m² zowel voor papier, kunststof als gemetalliseerde materialen.

Onder impuls van dat succes was het noodzakelijk dat Drukkerij Verstraete zijn infrastructuur uitbreidde. Bepaalde grote klanten eisen immers een perfect beveiligde bevoorrading; de etiketten moeten steeds kunnen worden geleverd, wat er ook gebeurt. Geert Verstraete ging dus op zoek naar een industrieterrein om zijn nieuwe productieruimte te bouwen. Deze visionaire man is gewend om te werken onder strikte voorwaarden en is veeleisend voor zichzelf en voor zijn onderneming. Hij wil niets minder dan de perfectie... maar niet tot elke prijs.

„Het is niet omdat mijn klanten de hoogste kwaliteit eisen en omdat ik (nog steeds) marktleider ben, dat het budget geen rol speelt. Integendeel, je moet zo'n gebouw op redelijke wijze kunnen doorberekenen in je verkoopprijzen.” De drukker beslist om een partner te zoeken die in staat is om hem een complete oplossing aan te reiken: ontwerp, architectuur, controle van temperatuur en luchtvochtigheid. Zijn collega Jerome Dhondt, de directeur van drukkerij St-Luc in Nazareth, raadt hem het architectenbureau Storme-Van Ranst aan. Er vindt een ontmoeting plaats en het brainstormen kan beginnen. „Ik heb mijn activiteiten tot in het kleinste detail moeten uitleggen aan de architecten. Ik had al ervaring, moet ik zeggen, want ik had onze andere fabriek al vijfmaal verbouwd. Wij zijn zelfs een keer bij Heidelberg geweest om problemen met de installatie van de machines te bestuderen.” De werf – een complex van 12.000 m² – werd voltooid in de lente van 2004.

St-Luc Print Label Design

Ontwerpers van verpakkingen

Drukkerij St-Luc werd tien jaar geleden overgenomen door Jerome Dhondt. Deze laatste, in het bezit van een licentiaat-diploma toegepaste economie, was er vaak over de vloer gekomen als klant. „Als marketing manager was ik gespecialiseerd in het verpakken van voedingswaren en kende ik eigenlijk niet veel van de interne organisatie van een drukkerij. Maar ik was me wel bewust van het potentieel! De zaak was te koop en ik heb toen besloten om ze over te nemen en me te specialiseren in zelf-klevende etiketten. Ik koos daarbij resoluut voor een business-to-business benadering.”

St-Luc schudt dus zijn verleden als lokale drukkerij van zich af en richt zich vol overgave op een markt die de zaakvoerder gelukkig door en door kent. Jerome Dhondt betreft zijn zoon Niko – ook al een econoom – bij de zaak en de tandem beslist om de dienstverlening uit te breiden en een ontwerpbureau aan de drukkerij toe te voegen. Sinds kort is ook dochter Fanny, marketeer en econome, het managementteam komen versterken. De baseline van de firma laat niets aan duidelijkheid te wensen: Print Label Design. Elk woord dekt een hele lading. Want het begrip „creatie” beperkt zich niet tot het ontwerp van etiketten, sleeves en vlakkartonnen dozen. Het gaat om een integrale benadering van verpakkingen. „De packaging is een dynamische markt, die wordt gekenmerkt door trends. Wij proberen een echte toegevoegde waarde te creëren. Wij zijn steeds marketeers gebleven... Het is er ons minder om te doen een etiket of een omhulsel (*sleeve*) te drukken dan om een product te creëren.” De realisaties van St-Luc blinken inderdaad uit door knappe vondsten en creativiteit: men verpakt er alles! St-Luc geeft het nodige *cachet* aan een eenvoudig zakje of kuipje voor voedingswaren via een transparant of semi-transparant label, of via een onverwachte montage in bedrukt karton. De originaliteit van deze producten gaat hand in hand met het engagement van de drie beleidsmensen.

„Verpakkingen in vlakkarton zijn voor ons een recent marktgebied. We kregen van onze klanten steeds meer vraag naar verpakkingen in karton. Uiteraard met dezelfde service als ze gewoon zijn bij de etiketten: snelle levering, binnen drie of vier dagen, en vertrekkend van nul, van creatie tot eindproduct. Dat is één van de voordelen van een lichte structuur.” De tol van deze originele positionering? Een groeiritme dat rond 25% per jaar ligt. Een personeelsbestand dat meer dan 60 mensen telt. En een verhuizing – in 2001 – naar grotere lokalen. Voilà! Jerome Dhondt besluit om de traditie te laten voor wat ze is. Hij wil zijn werkplaatsen op een andere wijze inrichten, vooral rekening houdend met de workflow.

Gezien bij St-Luc. Gallus massaal aanwezig

Wat opvalt bij St-Luc, is het grote aantal etikettenpersen van Gallus. Er zijn er acht in totaal, waaronder de gloednieuwe RCS 330, de eerste in de Benelux. Deze verbazende smalbaanrotatiemachines zijn volledig configureerbaar en modulair uitbreidbaar. Ze werken zowel in UV-flexo als in rotatiezeefdruk, en kunnen afzonderlijk worden ingezet of in een combinatie met wateroffset, typo of warmfoliepregen. Het is bij uitstek de meest flexibele en universele machine voor het drukken van gesofisticeerde etiketten. Alle elementen van de Gallus RCS 330 zijn voorzien van servomotoren, waardoor een volledig geautomatiseerde werking is verzekerd. Voordelen hiervan zijn het-snel-in-register-komen en de veel nauwkeurigere regeling van de baanspanning. Een heel nauwkeurig register, herhaalbaarheid van jobs, registratie van de voorafgaandelijke instellingen, enz.; bij Gallus is alles ontworpen met het oog op een optimaal gebruik en een gecentraliseerde bediening van de drukoperaties. In vergelijking met concurrentiële apparatuur biedt Gallus opstarttijden die 50% korter zijn en een beperking van de inschiet met 70%, zodat de kostprijs van het gedrukte label evenzeer wordt verlaagd. Sinds de lancering in 2001 heeft Gallus meer dan 20 RCS 330-configuraties geïnstalleerd in de hele wereld waarvan 3 in België!

Hij contacteert het architectenbureau Storme-Van Ranst en het avontuur neemt een aanvang. De eerste uitdaging was dat St-Luc een terrein naast de E17 in Nazareth had gekocht, een zone waar ondernemingen in het algemeen investeren in zichtbaarheid vanaf de autosnelweg. Het achterste gedeelte van de gebouwen doet dan meestal dienst als toegang, dat wil zeggen, in het geval van industriële ondernemingen tegelijk als receptie en ... losplaats. In samenspraak met Jerome Dhondt besluit de architect tot een andere benadering: een gebouw in de vorm van een halve maan, dat met de industriële ruimten wordt verbonden door een soort van glazen straat, fungeert tegelijk als onthaalruimte, administratieve zone en toegang voor het personeel. Het is even zichtbaar vanaf de autosnelweg als vanaf de toegangsweg achteraan. De leveringen werden doelbewust geconcentreerd aan de andere kant van de werkplaats, waar ze onzichtbaar blijven voor de onthaalruimte. De indruk van transparantie is perfect.

In de werkplaats volgt de inrichting een dubbel logisch circuit. Het ene begint bij het kantoor en loopt langs de prepress. Het andere gaat van het goederenmagazijn naar de verzendingsruimte. Beide circuits komen samen in de drukkerij en lopen verder door de afwerkingszone. „Het gebouw zelf is een complexe constructie, die rekening houdt met een heel aantal verplichtingen. De temperatuur en de luchtvochtigheid worden met uiterste precisie gecontroleerd. De klimaatregeling houdt rekening met het vrijkomen van stof, de aanvoer van verse lucht en een verrijking van de lucht met zuurstof. Een zeer geavanceerde en computergestuurde „free cooling-voorziening” beheert de temperaturen binnenin het gebouw. De lucht die door de machines wordt uitgestoten wordt gebruikt voor het verwarmen van de installaties. Een intelligente en economische oplossing die wordt toegejuicht door de overheid.” Bijzonder veel aandacht ging uit naar de brandbeveiliging: deuren met automatische vergrendeling, compartimentering, vuurbestendige muren voor kritieke zones, enz. Met de nodige fantasie trouwens: de detectoren in de inkomhal werden „vermomd” als lichtkoepels.

